

INGEZONDEN

Kans op een uniek natuurgebied.

Trijntje Wiel

Mijmerend over de voor- en tegenstanders van plan 'Trijntje Wiel' kwamen de volgende herinneringen boven bij mij. Trijntje Wiel is van oorsprong een uitloper van de Langweerder Wielen. Na de bouw van de Jouster Sluis slipte deze poel langzaam dicht. In mijn jeugd waren deze poel en moeras, een prachtig oord voor vogels. De Jouster Courant vermeldde in 1910 over Broek over de 'heersende middeleeuwse' toestanden in het dorp. Er werd een vereniging opgericht voor krachtige propaganda en verbetering. In 1913 werd namelijk de verharde weg aangelegd in Broek (It Noard), voorheen was dit een voetpad of men verplaatste zich per boot.

Het nieuw aan te leggen plan van Trijntje Wiel is een prachtig natuur- en waterland en kan een uniek natuurgebied worden. Destijds was er een sloot wat een prachtige paaiplaats was voor brasem. In het nieuwe plan is deze sloot weer in ere hersteld. Het ontwerp van Trijntje Wiel is voor niemand een belemmering voor het uitzicht. Snikzwaag. M. de Vries.

Grootste draaikont in Den Haag.

Wilders

Men zegt dat Wilders duidelijk is. Hij zegt wat hij denkt, hij is recht door zee, zijn ja is ja en zijn nee is nee. Is dat wel zo? Een paar voorbeelden: Wilders stemde voor de aanschaf van de JSF. Onlangs stemde hij tegen. Wilders was steeds tegen het Irakonderzoek, maar stemde laatst voor dit onderzoek. Wilders wilde afschaffing van het minimumloon, inmiddels is hij daar tegen. Wilders was voor de versoepeling van het ontslagrecht. Ook daar is hij nu tegen. Wilders, die sinds jaar en dag deel uitmaakt van de zogenaamde Haagse elite is misschien wel de grootste draaikont van deze elite. Dat is toch andere kook, nietwaar? Leeuwarden. B. Visser.

Minister Plasterk verdient alle steun.

Discriminatie

De Raad van State heeft over de situatie van homoseksuele leraren een advies gegeven dat afwijkt van de mening van minister Plasterk. De minister beschouwt het antidiscriminatieartikel in de Grondwet als niet onderhandelbaar. De Raad van State vindt dat de christelijke scholen moeten kunnen discrimineren, mede op basis van Europese regels. Een mooi voorbeeld van kwalijke effecten, voortkomende uit zowel 'geloof' als 'Europa'. Artikel 1 van onze Grondwet verbiedt discriminatie. Waarom zou een christelijke school iets mogen wat een openbare instelling niet mag? Hoe staat men in christelijke scholen tegenover homoseksuele leerlingen? Die durven daar nooit een gezonde coming-out te beleven. Overigens, ook openbare scholen hebben ten aanzien van homoseksualiteit nauwelijks positief beleid. Schoolleidingen durven er hun vingers niet aan te branden, omdat ze dan conflicten krijgen met allochtone leerlingen. De vrijheid van onderwijs mag niet gebruikt worden voor het onderhouden van vooroordelen. Minister Plasterk verdient dan ook alle steun. Leeuwarden. M.A.C. Westermann.

Foto GPD

Slecht nieuws in cadeauperpakking.

Koopkracht

De koopkracht zal in 2009 met 1 procent toenemen, volgens een rapport van het Centraal Planbureau. Minister Bos spreekt van 'een gunstig neveneffect' van de kredietcrisis. Uit de kleine lettertjes blijkt dat die 'stijging' veroorzaakt wordt door de ingezakte olieprijs. De meeste goederen en diensten zijn duurder geworden. Met andere woorden: voor mensen die niet of weinig gebruik (kunnen) maken van de auto, is sprake van koopkrachtverlies.

In 2009 zal de koopkracht van miljoenen mensen dalen. Teruggave van belasting door aftrek van ziektekosten is nauwelijks meer mogelijk. Het verzamelen blijft relatief hoog waardoor huur- en zorgtoeslagen lager uitvallen. Bovendien worden deze toeslagen in een aantal heffingskortingen, via het Haagse 'crisisbestrijdingspakket', verder naar beneden aangepast. Deze maatregelen leveren de schatkist minstens €2 miljard op. Weggeschaapt bij mensen die dit geld niet kunnen missen. Van compensatie via lonen en uitkeringen is nauwelijks sprake. De pensioenen worden bevoren, de lonen gematigd of zelfs verlaagd. Ontslagen werknemers zien hun inkomen met tientallen procenten dalen.

De bankiers krijgen miljarden om hun banken weer 'vrije marktwaardig' te maken. Crisisveroorzakers worden aangesteld als crisismanagers. Zij incasseren riante salarissen, opgebracht door de belastingbetalers. Dat is de omgekeerde wereld waarin wij leven. Veel 'goed' nieuws - 1 procent koopkrachtstijging - is niet wat het lijkt. En slecht nieuws wordt vaak in cadeauperpakking aangeboden. Sneek. Rinus van Driel.

De redactie stelt reacties van lezers op de inhoud van de krant op prijs. U kunt ze sturen per brief, per fax of per e-mail. Adres: Postbus 394, 8901 BD, Leeuwarden; fax: 058-2845419; e-mail: ingezonden@leewardercourant.nl Vergeet niet uw naam en volledig adres te vermelden. De redactie zoekt lezers zo bondig mogelijk te schrijven. Inzendingen kunnen worden ingekort. De uitgever van de LC mag geplaatste bijdragen eventueel in een databank bestemd voor elektronische uitgaven opnemen.

'Complementaire geneeskunde bespaart kosten en brengt kwaliteit'

Vanaf mijn vierde jaar ben ik astmapatiënt. Het gaf veel problemen in mijn werk en gezin. Zowel fysiek als mentaal was ik er slecht aan toe. De gezondheid ging achteruit en het reguliere medicijn gebruik nam toe. Dat was voor mij de reden om naar een CAM-arts te gaan. Dit jaar hoop ik 70 te worden en mijn conditie is zowel mentaal als fysiek prima. Het gebruik van medicijnen is praktisch nihil, ik sport, eet gezond en doe ontspanningsoefeningen. Op jaarbasis bespaar ik de gemeenschap €20.000. Goede gezondheid is de basis van mijn leven.

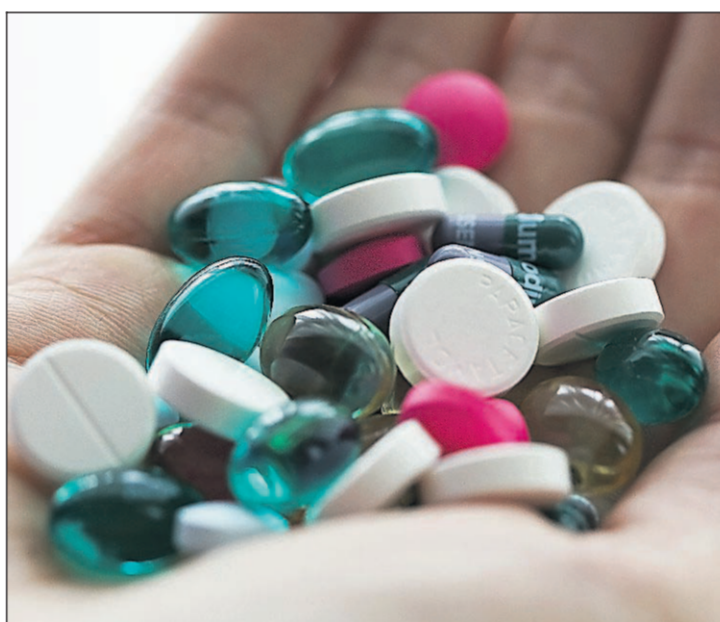

Foto ANP

PIET SUPERSMA

Ervaringsdeskundige

CAM staat voor 'Complementary and Alternative Medicine'. Het is het internationaal begrip voor alternatieve en complementaire geneeskunde. Zowel het Europese parlement als de Raad van Europa en de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) hebben resoluties aangenomen, waarin lidstaten worden opgeroepen om op het gebied van CAM een nationaal beleid te voeren. Nederland heeft daarvooralsnog geen gehoor aan gegeven.

CAM-artsen zijn net als andere artsen geregistreerd en daarmee gehouden de zorg van een goed hulpverlener te betrachten en te handelen met inachtneming van de medisch professionele standaard. De organisaties van CAM-artsen kennen kwaliteitssystemen die ook bij regulier werkende artsorganisaties gebruikelijk zijn. Bij die kwaliteitssystemen behoren vervolgoopleidingen na het arts-examen, die niet toegankelijk zijn voor niet artsen.

De Westerse reguliere geneeskunde heeft in de loop der jaren veel goeds gebracht. Tegelijkertijd wordt de gezondheidszorg in toenemende mate ge-

confronteerd met ontwikkelingen die een kritische blik rechtvaardigen. Bijwerkingen en toxiciteit van medicijngebruik vormen een belangrijke oorzaak van sterfte en ziekenhuisopnamen. Daarnaast ervaart de reguliere geneeskunde de grenzen van zijn kunnen bij chronische aandoeningen.

Ook minister Klink ziet dit probleem en schenkt in zijn brief over functionele bekostiging aandacht aan vier thema's: COPD, hartfalen, cardiovasculair risicomanagement en diabetes. Het lukt de reguliere geneeskunde niet altijd om patiënten met dergelijke aandoeningen een adequaat klinische behandeling te bieden.

Burgers gaan dan zelf op zoek naar antwoorden op hun gezondheidsvragen en zoeken daarbij hulp bij meerdere behandelaars. CAM neemt daarbij in populariteit toe. In Europa geeft 65 procent van de bevolking aan ervaring te hebben met deze vorm van geneeskunde. Kritiek op CAM is vaak gebaseerd op incidenten (er zijn 1,5 miljoen gebruikers) of op het gegeven dat het onvoldoende wetenschappelijk is bewezen, dit terwijl er steeds meer bewijs voorhanden is. VWS is echter niet bereid te investeren in onderzoek.

TEGAST

Dat is wrang, als we weten dat slechts 15 tot 25 procent van de reguliere gezondheidszorg wetenschappelijk bewezen is. Mede door deze eenzijdige aanbodgerichte benadering is de Nederlandse gezondheidszorg afgezaakt naar de Europese middenmoot. Jaarlijks overlijden zesduizend mensen door verkeerd medicijngebruik en komen vijftigduizend mensen in de WAO door medische misers. De kosten die jaarlijks hierop bespaard kunnen worden, schat ik op zo'n €1,5 miljard.

Omdat CAM-geneeskunde niet in de basisverzekering is opgenomen moet hier extra voor worden betaald. Het gevolg daarvan is dat de keuzevrijheid van de cliënt in de basisverzekering onvoldoende tot uiting komt, terwijl de basisverzekering juist deze vraagstelling beoogt te stimuleren en dus keuzevrijheid zou moeten bevorderen. Voor (chronisch) zieken, die de aanvullende verzekering niet kunnen betalen, is er geen keuzevrijheid inzake CAM. Hierdoor is sprake van rechtsongelijkheid en aantasting van kwaliteit van de gezondheidszorg.

Concurrentie op kwaliteit en prijs is hierdoor niet goed mogelijk. Tevens wordt samenwerking tussen reguliere en CAM-

artsen hierdoor nagenoeg onmogelijk. Door de reguliere aanbodsturing blijft ketenzorg bij chronisch zieken gevangen in bureaucratische zorgstandaarden: de patiënt moet slikken wat hem wordt voorgezet. Het wordt tijd dat het College van Zorgverzekeringen (CVZ) - het adviesorgaan voor de minister - gaat doen wat het zegt te doen. Voor het beoordelen van in de basisverzekering op te nemen zorg zou men naast het criterium van wetenschappelijk bewijs ook moeten kijken naar de ervaring van de patiënt met de behandeling en het resultaat van de behandeling in de praktijk. Als men dat werkelijk zou doen, dan zaten diverse CAM-geneeswijzen in het basispakket.

Integrale gezondheidszorg is integratie van complementaire behandelingen in de reguliere gezondheidszorg. In verschillende ziekenhuizen vinden onder andere acupunctuur en stressreductie hun plek in het behandelproces naast operaties en medicatie. Nederland staat hierin niet alleen. Vooraanstaande centra in onder meer de Verenigde Staten lopen voorop in deze ontwikkeling. Het idee van geïntegreerde geneeskunde neemt daar al vaste vormen aan. Het Zwitsers parlement steunde in 2008 een wetsvoorstel complementaire geneeskunde.

Ook binnen de geestelijke gezondheidszorg is de vraag naar andere geneeswijzen groot. Uit onderzoek van psychiater Hoenders van Lentis blijkt dat 43 procent van de poliklinische psychiatrische patiënten in Groningen complementaire geneeswijzen gebruikt. Hij geeft aan dat 60 tot 70 procent van de reguliere behandelingen niet wetenschappelijk bewezen zijn. Verder heeft een grote landelijke zorgverzekeraar vastgesteld dat antroposofische geneeskunde t.o.v. de reguliere geneeskunde kostenbesparend werkt. Er zijn aanzienlijk minder verwijzingen richting ziekenhuizen en er wordt minder gebruik gemaakt van medicijnen.

Integratie van complementaire geneeskunde in de reguliere gezondheidszorg is van belang voor kostenbesparing en kwaliteit van leven.

Wegkijkcultuur te kort door de bocht

Heus, ik begrijp alle verantwoordelijkheid over de verdachte zwelleraar en over hoe lang hij ongestoord zijn gang heeft kunnen gaan. En over hoe het zover heeft kunnen komen dat er een gezinsdrama plaatsvindt of andere vormen van kindermishandelingen.

Monique Hoekstra

publiciste

Als we alles van te voren wisten en vooral ook als we alle wetenschap met elkaar kunnen uitwisselen, dan zouden we dit soort dingen misschien kunnen voorkomen.

Maar het is te kort door de bocht om te stellen dat ouders en/of omgeving hebben weggekeken van signalen van dergelijke (op handen zijnde) misstanden. Wat een vreselijk verwijt. Ik houd er niet van om meteen te generaliseren en te zeggen dat het ligt aan onze almaar individualiserende cultuur. Want zo simpel is het nou eenmaal niet.

Mensen die 'iets' vermoeden en daarmee rondlopen, zullen herkennen dat ze zich in een vreselijke spagaat bevinden. Ga je je vermoeden uiten, dan haal je jezelf heel wat op de hals. En stel dat het niet waar is, dan heb je jezelf schuldig gemaakt aan valse beschuldigingen.

TEGAST

(Advertentie)

Uw oude beeldbuis televisie is tot 500€ waard!

Indien u uw oude tv met beeldbuis inruilt, geniet u van een prijsvoordeel tot 500€ bij aankoop van een Loewe-televisie vanaf 32 inch. Actie geldt van 1 april tot 30 juni 2009. Vraag inlichtingen en voorwaarden bij ons of surf naar www.loewe.be of www.loewe.nl.

MTROELSTRA

Oude Koemarkt 77-79
8601 EJ Sneek
Tel.: 0515 - 462 207
Email: info@beo-troelstra.nl

Houltaan 4
9203 AT Drachten
Tel.: 0512 - 540 740

LOEWE.

Froulik naakt

Om geastlik yn lykwicht te bliuwen hat in minske neist syn wurk wat nedich om him mei hert en siel op stoarte te kinnen. Foar de ien is dat in sport, foar in oar de tún en foar wer in oar de muzyk. Foar my is dat de skilderkeunst. Op myn sechtjinde bin ik dermei begûn akwarellen te skilderjen en in pear jier letter ûntduts ik de oaljeferve.

Doe krige ik de smaak alhiel te pakken. In skoftsjie haw ik der oer tocht fan it skilderjen myn berop te meitsjen en ik haw sels in jiermennich op akadeemje Vredeman de Vries sitten. Dat wie yn de ierejierren santic, de bloeijierren fan de BKR. Op Vredeman waarden jo klearstoemd foar dy regeling. Dat fûn ik wat in wifke basis foar myn bestean en sadwaande keas ik foar in oar fak.

Ik bin al dy jierren lykwols skilderjen bleaun en dan wurde jo stadichoan better. En sa kin it barre dat ik no ynienen in ech-

te tentoanstelling haw. Freonen hienen myn namme neamd by in moaie galery yn it súdeasten fan de provinsje dy't deselde namme hat as in sjyk hotel. Ik moast myn wurk dêr sjen litte en doe wie it samar klear.

Snein ha wy de iepening hân. It is in grutte galery dy't in stik as fiif eksposysjes tagelyk hat dat ik wie de iennige net. Dat wie mar goed ek, want dat hie ik grif net oankind. Ik stie stief fan de senuwen troch dy konfrontaasje mei it publyk en ha ne ôfrin de nachts gjin each ticht dien. Lokkich wienen der genôch oare keunstners en freonen en goekunden om my der trochhinne te slepen. Lit net ien beware dat keunstners in stressrij bestean hawwe.

It is net in grutte eksposysje. Der hingje tolve skilderijen: fjouwer stillebens en acht froulike naakten. Dat lêste is yn de rin fan de jierren wol wat in spesjalisme fan

my wurden, al sjogge guon dêr noch wolris myn namme neamd by in moaie galery yn it súdeasten fan de provinsje dy't deselde namme hat as in sjyk hotel. Ik moast myn wurk dêr sjen litte en doe wie it samar klear.

Doe't ik noch net sa lang skildere die ik nea naakten. Ik tocht dat net ien der foar posearje woe. Dat foel ta. In froulike kunde frege my ris wêrom't ik eins nea naakten skildere. Ik lei har út dat ik dêrfoar wol in model ha moast. „No,” sei se, „dan doch ik dat dochs.” En sa is it begûn, want se hie noch in buortrou en in freoninne fan de follybalklup dy't sok posearjen ek wol wat like. En sa haw ik ta myn fernuvering troch de jierren hinne altyd yn myn eigen omjouwing modellen fine kind. Folle mear doare it wol oan as ik ea tocht hie.

Hoe't dat komt wit ik net krekt, mar ik hâld it der op dat naaken posearje in soar-

te geheime winsk of romantyske fantasy fan in soad froulju is. Eat wat se in kear dwaan wolle, al is it mar ienkear yn har libben. Ik haw wolris in model hân dat it letterlik sa sei. „Dit haw ik altyd ris dwaan wold en do bist gewoan myn slachtoffer”, sei se.

Dêr komt ek noch by dat der oan skildersmodellen hiele oare easken steld wurde as oan fotomodellen. Mear froulju binne der dêrtroch geskikt foar. Fotomodellen moatte sa meager as in latte wêze, foar it skilderjen is in wat steviger model faak it moast. Net echt dik mar mear sokke froulju as wêr't Dove reklame mei makket.

Mar wichtiger as hoe't in model der út-sjocht is hast noch hoe't har ynstelling is. As se útstrielet dat se der aardichheid oan hat kin in skilderij of tekening al hast net mear mislearje.

SYTSE SINGELSMAS

sytse.singelsma@leewardercourant.nl